
9

Çfarë është «kisha»?

Një njeri nga një vend dhe kulturë tjetër donte të vinte në SHBA për një vizitë të gjatë. Pasi kishte punuar shumë për të mësuar anglishten, ai besoi se ishte gati për udhëtimin e tij. E bëri vizitën e shumëpritur në Amerikë dhe, menjëherë pas mbërritjes së tij, njohuria e tij e anglishtes u vu në provë. Ai shkoi në një dyqan ushqimor për të blerë gjëra të ndryshme. Shitësja i tregoi se sa duhet të paguante. Ai nxori paratë nga xhepi, numëroi shumë që duhet të paguante dhe ia dha shitëses. Vendosi ushqimet në një çantë dhe u drejtua për nga dalja. Kur po dilte jashtë dere, shitësja i tha me shumë mirësjellje: «Kthehu prapë!» (Kjo është mënyra se si në SHBA thonë mirëardhsh). Vizitori ndaloi dhe u kthye duke ecur drejt shitëses. Ajo i tha: «A mund t'ju ndihmoj?» Disi i çoroditur, vizitori tha: «Ju më kërkua që të kthehem prapë!»

Ky njeri shprehjen e shitëses që do të thoshte «Faleminderit që bëtë pazarin këtu, jeni të mirëpritur të vini përsëri» e interpretoi fjalë për fjalë. Paaftësia për të kuptuar atë që shitësja donte të thoshte, shkaktoi keqkuptim.

Të gjithë ne kemi qenë në situata të tilla. Mund të kuptojmë fjalët që na thuhet, por mund të mos kuptojmë

atë që folësi do të thotë. Mund të kuptojmë fjalët, por mund të humbasim mesazhin që ato transmetojnë.

Në çfarëdo mënyre që ta shikosh, komunikimi është i vështirë. Shumë gjëra kërkohen nga folësi dhe dëgjuesi, në mënyrë që ata të merren vesh.

Le ta zbatojmë këtë mënyrë të komunikimit në studimin e Biblës. Që një komunikim i dobishëm të realizohet midis nesh dhe Biblës, duhet jo vetëm të dëgjojmë fjalët që janë përdorur, por gjithashtu duhet të kërkojmë kuptimin që shkrimtari i frymëzuar kishte në mendje, kur zgjodhi këto fjalë. Kjo do të thotë se ne duhet të lexojmë çdo fjalë të Biblës të lidhur me situatën në të cilën ndodhet. Ndershmëria ndaj Perëndisë kërkon që me kujdes të kërkojmë kuptimin e mesazhit që Perëndia dëshiron të na transmetojë me anë të Fjalës së Tij.

Fjala «kishë» është e njohur nga shumë prej nesh. Perëndia flet me detaje për këtë fjalë në Bibël. Për të komunikuar me Perëndinë, ne duhet të jemi gati të hapim Biblën dhe të analizojmë kuptimin e fjalëve, shembujt dhe mënyrat e të menduarit të njerëzve në shekullin e parë, shekull në të cilin u shkrua Testamenti i Ri.

Çfarë është «kisha»? Cili është kuptimi i kishës, kur Testamenti i Ri e përdor këtë fjalë 114 herë në kuptime të ndryshme, në 17 nga 27 libra¹ që ka Testamenti i Ri? Kur Jezusi krijoi kishën, çfarë ndërtoi Ai?

NJË TRUP SHPIRTËROR

Në fillim duhet të kuptojmë se kisha është një trup, një bashkësi shpirtërore apo vetë trupi shpirtëror i Krishtit.

Pamja që zakonisht krijohet në mendjet tona kur dëgjojmë fjalën «kishë» është një ndërtesë e bukur në të cilën kryhet nderimi ndaj Perëndisë. Sidoqoftë, fjala «kishë» nuk është përdorur asnjëherë në Testamentin e Ri për të transmetuar këtë kuptim.

Në Shkrimet, fjala «kishë» tregon trupin, bashkësinë e

njerëzve që i janë bindur ungjillit të Krishtit dhe janë shpëtuar nga gjaku i Krishtit në kuptimin universal, lokal apo të bashkësisë.

E para, trupi i të shpëtuarve të mbledhur për të nderuar Perëndinë është quajtur «kishë». Të njëjtën gjë bëri Pali kur kritikoi kishën në Korint për mungesë të unitetit gjatë nderimit. Ai përdori fjalën «kishë» për bashkësinë e kristianëve atje. Ai tha: «...kur bashkoheni në asamble ka midis jush përçarje...» (1 Korintasve 11:18).

E dyta, «kisha» përdoret për të përshkruar trupin e të shpëtuarve të një vendi të caktuar. Trupi i të shpëtuarve në Korint është quajtur «kisha e Perëndisë e cila është në Korint» (1 Korintasve 1:2a).

Akoma më tej, «kisha» është përdorur për të përshkruar gjithë numrin e të shpëtuarve në të gjithë botën. Pali i referohet kishës në kuptimin e përgjithshëm, kur thotë: «Sepse burri është kreu i gruas, sikurse edhe Krishti është kreu i kishës, dhe Ai vetë është Shpëtimtari i trupit» (Efesianëve 5:23).

Le të aplikojmë këto përdorime të Testamentit të Ri për fjalën «kishë» në një ngjarje të veçantë të Veprat. Vizitorët dhe qytetarët e shumtë në Jeruzalem në Ditën e Rrëshajëve (Veprat 2:1–4) dëgjuan shenjat e jashtme të ardhjes së Frymës së Shenjtë dhe u mblodhën rreth apostujve për të parë çfarë po ndodhte. Kur Pjetri i predikoi turmës, ai i bindi ata se Jezusi ishte edhe Zot edhe Krisht (Veprat 2:36). Me zemër të këputur, shumë njerëz thane: «Çfarë duhet të bëjmë?» (Veprat 2:37b). Meqënëse besimi i bëri ata të pyesin, Pjetri nuk kishte nevojë t'u thoshte se duhet të besonin, por ishte e nevojshme që ai t'u tregonte atyre të bënëin atë që nuk e kishin bërë akoma, të pendoheshin dhe të pagëzoheshin për faljen e mëkateve të tyre (Veprat 2:38). Tre mijë njerëz të gëzuar e pranuan rrugën e shpëtimit, u penduan dhe u pagëzuan për faljen e mëkateve (Veprat 2:38, 41).

Vëreni se si Lluka e përshkruan çfarë ndodhi atë ditë. Ai në fillim përshkruan të pagëzuarit për atë që *ata u bënë* (Veprat 2:41). Ata që iu bindën Fjalës së Perëndisë, u shndërruan në kishën e Perëndisë. Ata u bënë pjesë e një bashkësie, pjestarë të një grupi. E dyta, Lluka i përshkruan sipas *sjelljes së tyre të re*. Ata kishin një jetë të re që reflektohej në sjelljen e tyre *ndaj Perëndisë* (Veprat 2:42). Ky trup njerëzish të shpëtuar nderoi Perëndinë dhe mori udhëzimet hyjnore nga apostujt. Ata kishin një jetë të re që reflektohej në sjelljen e tyre *ndaj njëri-tjetrit* (Veprat 2:44–45). Ata kujdeseshin për njëri-tjetrin, duke ndihmuar, duke ndarë dhe duke mbrojtur, duke mbajtur barrën e njëri-tjetrit, duke u dhënë atyre që ishin në nevojë dhe duke u kujdesur për të gjithë anëtarët. Ky trup besimtarësh është përmendur më vonë te Veprat si «kisha» (Veprat 5:11).

Kur të shpëtuarit në Jeruzalem u mblodhën së bashku për të nderuar Perëndinë, ata ishin «kisha» (në kuptimin e të mbledhurit). Të gjithë të shpëtuarit në Jeruzalem thirren si «kisha e Jeruzalemit» (në kuptimin lokal). Kisha u rrit dhe u përhap me shpejtësi. Të gjithë njerëzit e shpëtuar në botë janë ata që, «kur Jezusi të vijë përsëri, do t'i marrë me vete» (pra, kisha e Tij).

NJË ORGANIZËM I GJALLË

E dyta, duhet ta shikojmë kishën si një organizëm që jeton.

Disa e mendojnë «kishën» si një organizatë, një lloj klubi njerëzor. Për t'u bërë anëtar i kishës, sipas tyre, duhet të vendosësh të hysh dhe pastaj të bësh një betim dhe asgjë më shumë.

Si trupi i njerëzve të shpëtuar, kisha është një organizëm i gjallë dhe jo një organizatë njerëzore. Kisha që u themelua nga Krishti, është e gjallë dhe aktive me jetën dhe bekimet e Perëndisë, nuk është një grup i krijuar nga njerëzit që funksionon tërësisht sipas zgjuarsisë, planit dhe aktivitetit

të njeriut.

Pali e përshkruan kishën në Korint si tempull, vend të shenjtë apo banesë të Perëndisë. «A nuk e dini ju se jeni tempulli i Perëndisë dhe se Fryma e Perëndisë banon në ju?» tha ai tek 1 Korintasve 3:16. Më vonë, te 1 Korintasve 6:19–20, Pali e përshkruan individin kristian si tempullin e Perëndisë, kur ai demaskon imoralitetin si mëkat kundër trupit të njeriut. 1 Korintasve 3:16 është një referencë për kishën dhe jo për individin kristian.² Pali po tregonte se Perëndia banon midis njerëzve të Tij. Ai banon te njerëzit e Tij individualisht (1 Korintasve 6:19–20) dhe kolektivisht (1 Korintasve 3:16). Në kohët e Testamentit të Vjetër, vendi i banimit të Perëndisë ishte Tenda e Shenjtë në shkretëtirë dhe më vonë tempulli në Jeruzalem. Por në erën kristiane, sipas Palit, Perëndia banon në kishën e Tij, në njerëzit e Tij.

Kisha mund të krahasohet me një ndërtesë të gjallë. Kur po shpjegonte se çfarë ishin bërë kristianët në Efes, Pali tha se ishin një ndërtesë e përbërë nga secili prej tyre dhe që ishte në një fazë të përhershme rritjeje. Pali tha: «Mbi të cilin gjithë ndërtesa, e lidhur mirë, rritet për të qenë një tempull i shenjtë në Zotin, në të cilin edhe ju jeni bashkëndërtuar për të qenë një banesë e Perëndisë në Frymë» (Efesianëve 2:21–22). Ndërtesa që ai përshkroi, qëndron mbi themelet e apostujve dhe profetëve dhe vetë Krishti është guri kryesor i themelit. Struktura e ndërtesës është e përbërë nga kristianë. Ndërtesa nuk ka «çati», ajo vazhdimisht ngjitet lart, ndërsa njerëzit i binden ungjillit dhe i shtohen kishës.

Kisha, atëhere, nuk është një organizatë, por një organizëm i gjallë, i banuar nga Fryma e Perëndisë. Është një trup kristianësh, të cilët janë të gjallë me jetën e Zotit dhe që formojnë një banesë për Frymën e Perëndisë. Ne mund të themi se kisha është banesa tokësore e Perëndisë.

NJË MARRËDHËNIE E NGUSHTË

E treta, kisha duhet kuptuar si një marrëdhënie e ngushtë me Krishtin.

Nga pikëpamja tokësore, do të ishte e lehtë ta mendoje anëtarësinë në kishë sikur të hyje në një marrëdhënie të veçantë me një grup njerëzish, me njerëzit që përbëjnë kishën. Megjithatë kjo pikëpamje e kishës anashkalon një të vërtetë të rëndësishme. Kisha përfshin një marrëdhënie jetësore, të ngushtë dhe të vazhdueshme me *Jezusin*.

Marrëdhënia e vazhdueshme që kisha ka me Jezusin, është kaq e afërt sa është përshkruar si marrëdhënia trup-kokë. Kristianët janë trupi dhe Jezusi është koka. Perëndia e ka bërë kishën, trupin shpirtëror të Krishtit, pjesën e dukshme të Krishtit të padukshëm në tokë sot. Sigurisht, ashtu si Zoti kishte nevojë për një trup fizik përmes të cilit do të përmbushte punën e Tij të shpëtimit ndërkohë që ishte në tokë, Ai tani ka nevojë për një trup shpirtëror, në të cilin shpëtimi të bëhet i mundshëm për çdo njeri. Në ditën e Rrëshajëve, pesëdhjetë ditë pas ringjalljes së Jezusit nga vdekja, Fryma e Shenjtë zbriti të formonte kishën, trupin shpirtëror të Krishtit. Nga ajo ditë deri sot, çdo njeri i shpëtuar është bërë dhe bëhet pjesë e atij trupi me anë të hirit të mrekullueshëm të Perëndisë.

Kështu, kisha në Testamentin e Ri është quajtur zakonisht nga shkrimtarët e frymëzuar si «trupi» i Krishtit (Efesianëve 1:21–23, 5:23). Ata që i binden ungjillit të Krishtit, bëhen dhe në të vërtetë funksionojnë, si trupi shpirtëror i Krishtit në tokë, i udhëhequr nga koka, nga vetë Krishti. Kaq e vërtetë është kjo sa që, kur dikush pagëzohet, Testamenti i Ri në veçanti thotë se ai pagëzohet «në Krisht» (Romakëve 6:3; Galatasve 3:27) apo «në një trup» (1 Korintasve 12:13).

Kisha marrëdhënien më të afërt e ka me Jezusin. Individualisht, pa kishën asnjë s'mund të ketë një marrëdhënie të ngushtë me Jezusin. Kisha është plotësia e Krishtit,

sepse trupi i Tij është plotësia e Atij që mbush çdo gjë në të gjithë (Efesianëve 1:23). Krishti është plotësia e kishës, sepse njerëzit e Tij janë të plotë në Të (Kololianëve 2:10). Kisha, trupi i Tij, nuk është e plotë pa Krishtin, kreun (Efesianëve 1:22). Gjithçka që kreu i kishës është dhe ka, i përket kishës dhe gjithçka që kisha është dhe ka, duhet t'i përkasë Krishtit, kreut të saj. Pra, si kishë e Tij, kristianët provojnë një bashkim të përditshëm dhe të vazhdueshëm me Krishtin. Ata që janë në Krisht, nuk janë thjesht pranues të kristianizmit, ata mbartin me vete Krishtin.

Kur Pali diskuton për kishën tek Efesianëve 5, ai krahason marrëdhënien e saj me Krishtin duke e krahasuar me marrëdhënien burrë-grua, ku burri përfaqëson Krishtin dhe gruaja përfaqëson kishën. Ai i referohet në fillim kësaj marrëdhënieje *në parim*. Krishti është kreu i kishës ashtu siç është burri kreu i gruas (Efesianëve 5:23). Ai foli për këtë marrëdhënie më tej *në praktikë*. Ashtu si gruaja duhet të jetë nën burrin në çdo gjë, në të njëjtën mënyrë kisha duhet të jetë nën Krishtin. Kisha duhet ta konsiderojë Jezusin si kreun, udhëheqësin dhe udhëzuesin e saj (Efesianëve 5:24). Më në fund, Pali e diskuton këtë marrëdhënie *në qëllim*. Ashtu si burri e do gruan e tij, Krishti e do kishën dhe po e përgatit këtë trup besimtarësh të jetojnë me Të në përjetësi (Efesianëve 5:25–27).

Kisha e Testamentit të Ri, në qendër të saj, është një marrëdhënie me Krishtin. Anëtarët e trupit të Krishtit janë anëtarë të njëri-tjetrit, por, mbi të gjitha, kisha është trupi i Krishtit. Për të qenë anëtarë të kishës së Krishtit duhet të hyjmë në një marrëdhënie me Krishtin, në një marrëdhënie kaq të ngushtë dhe të veçantë, sa të bëhemi pjesë e Tij ashtu si trupi i përket kokës.

KONKLZIONI

Shumë njerëz janë të paqartë për kuptimin e vërtetë të fjalës «kishë». Një paqartësi e tillë s'duhet të ekzistojë,

sepse Bibla është e qartë në kuptimin e saj.

Çfarë është «kisha»? Ajo është një trup shpirtëror i përbërë nga ata që i binden ungjillit të Krishtit, bëhen njerëzit e Tij, e nderojnë Atë dhe punojnë për Të. Ata kanë emrin e Tij dhe janë trupi i Tij shpirtëror në tokë. Ata nderojnë Krishtin në çdo gjë. Ky trup shpirtëror është një organizëm i gjallë, në të cilin banon Fryma e Perëndisë që jeton. Të qenit pjesë e një kisha nuk do të thotë thjesht të marrësh pjesë në një organizatë njerëzore apo të kesh anëtarësi në një grup. Të qenit pjesë e kishës do të thotë të kesh një marrëdhënie të ngushtë dhe të vazhdueshme me Krishtin.

Në kishë, që është trupi i Krishtit, mund të hysh me anë të besimit. Besimi përfshin pendimin (Veprat 17:30–31), pranimin e Jezusit si Birin e Perëndisë (Romakëve 10:10) dhe pagëzimin në Krisht (Romakëve 6:3; Galatasve 3:27). Gjatë pagëzimit, mëkatet e njeriut lahen dhe njeriu bëhet pjesë e trupit të Krishtit (Veprat 2:38, 41, 47, 22:16; 1 Korintasve 12:13).

Kisha e Testamentit të Ri nuk është një nga grupet e shumta fetare që egzistojnë sot në botë. Grupet fetare janë të krijuara nga njeriu. Kisha në Testamentin e Ri u planifikua, u krijua dhe banohet e mbahet nga Perëndia. Grupet fetare vijnë nga toka, nga njeriu, kisha e Testamentit të Ri vjen nga qielli, nga Perëndia. Kisha i përket Krishtit, mban emrin e Tij, mblidhet së bashku për nderimin e Tij, bën punën e Tij në botë dhe banohet nga Fryma e Tij. (Shikoni tabelën e titulluar «Kisha e Testamentit të Ri» në fund të mësimin “Cila është kisha e Dhjatës së Re”.)

Ftesa e Krishtit u drejtohet gjithë njerëzve për të hyrë në kishën e Tij, duke ndërmarrë hapat e duhur të treguar në Bibël (Zbulesa 22:17) dhe duke jetuar si kisha e Tij në këtë botë.

SHËNIME

¹Fjala «kishë» nuk është përdorur te Marku, Lluka, Gjoni, 2 Timoteut, Titi, 1 dhe 2 Pjetër, 1 dhe 2 Gjoni, dhe te Juda.

²Në këtë fjali, «ju» është në vetën e dytë shumës në tekstin në Greqisht, duke treguar se një grup njerëzish janë në konsideratë dhe jo vetëm një individ si tek 1 Korintasit 6:19–20.

PËRGJIGJUNI PYETJEVE

(përgjigjet në mësimin “Shtojca 1”)

1. Sa e nevojshme është të kuptojmë se si Fryma e Shenjtë përdor fjalë të ndryshme, si fjalën «kishë», në Bibël?
2. Diskuto mënyrat e ndryshme të përdorimit të fjalës «kishë» në Testamentin e Ri.
3. Kisha është tempulli i Perëndisë. Çfarë do të thotë kjo për jetën e një kristiani sot? A sugjeron ky emër për kishën mënyrën se si anëtarët e saj duhet të jetojnë, punojnë dhe nderojnë?
4. Në çfarë kuptimi kisha është një «ndërtesë» e gjallë?
5. Në çfarë mënyrash marrëdhënia burrë-grua mund të ilustrojë marrëdhënien e kishës me Jezusin?
6. Përshkruani qartë se si mund të hysh në kishën e Krishtit.
7. Në çfarë kuptimi kisha i përket Krishtit në mënyrë të veçantë?

FJALË NDIHMËSE

banoj – të jetosh brenda, ashtu si Fryma e Shenjtë banon apo jeton, brenda kristianëve. 1 Korintasve 6:19–20 thotë: «...trup i juaj është tempulli i Frymës së Shenjtë që është në ju, të cilën e keni nga Perëndia,...Sepse ju u bletë me një çmim: Lavdëroni Perëndinë, pra, në trupin tuaj.»

kisha e Krishtit – nuk është ndonjë ndërtesë, por grupi i njerëzve që i binden ungjillit dhe i shtohen kishës (Veprat 2:36–47).

komunikim – proces gjatë të cilit shkëmbehen mendime ose informacione nëpërmjet të folurës, faqeve të shkruara, shenjave ose sjelljes. Në këtë mënyrë mesazhet kuptohen.

nusja e Krishtit – kisha. Marrëdhënia e kishës me Krishtin është krahasuar me marrëdhënien e burrit me gruan e tij. (Shikoni Efesianëve 5:22–29.)

organizëm i gjallë – trup i gjallë. Kisha është përshkruar në Testamentin e Ri si një trup i gjallë i banuar nga Perëndia dhe jo si një ndërtesë që përdoret nga Perëndia (Efesianëve 1:21–22).

UDHËZIME PËR STUDIM TË MËTEJSHËM TË BIBLËS

Jezusi derdhi gjakun e Tij për gjithë njerëzit:

Hebrenjve 9:11–14 – Shpëtimi është dhënë për të bindurit.

Hebrenjve 10:4 – Gjaku i kaut dhe cjapit nuk është i mjaftueshëm për të falur mëkatet.

1 Pjetër 1:18–19 – Gjaku i Tij na ka shpëtuar.

1 Gjon 2:1–2 – Jezusi provoi vdekjen për çdo njeri.

Kur shikojmë nga kryqi ne mësojmë...

Romakëve 3:23, 5:12 – se kemi nevojë për një Shpëtimtar.

Gjoni 3:16 – se sa shumë na do Perëndia.

Romakëve 5:8–9 – se Jezusi i do njerëzit edhe pse ata janë mëkatarë.

Efesianëve 2:8–10 – se shpëtimi është një dhuratë nga Perëndia.

Vdekja e Jezusit në kryq na shpëton, kur lahemi nga gjaku i Tij në pagëzim:

Romakëve 6:1–6 – Ne u varrosëm me Të gjatë pagëzimit.

1 Pjetër 3:21 – Pagëzimi shpëton.

Autor: *Eddi Cloer*

Marrë nga libri: “*Si të bëhesh një kristian besnik*”

© 2003 E VERTETA PER SOT

Të gjitha të drejtat të rezervuara